

PRÆDIKEN SØNDAG DEN 12. NOVEMBER 2017 –
22.SETRIN
LUTHERMESSE VESTER AABY KL. 16
Tekster: Fil. 1,6-11; Matth. 18,21-25

Kære Herre og Gud,
det, som du vil give mig,
vil jeg varm om hjertet tage imod
og sige tak for.
Det, som du ikke vil give mig,
vil jeg gerne undvære.
Jeg vil stille mig tilfreds
både med lidt og med meget.

”Sådan vil også min himmelske fader gøre med hver eneste af jer.”

Det er en af de sidste linjer i dagens evangelietekst. Men der er som bekendt et gammelt ord, der siger: Sidst, men ikke mindst.

Vi er nået frem til en af de sidste trinitatissøndage i dette kirkeår. Der er kun to tilbage.

Derfor går det stærkt på disse søndage. Og derfor tales der med store bogstaver.

Fordi der er meget, der skal nås.

Med kirkeårets slutning her i november er vi også ved at være nået frem til afslutningen af jubilæumsåret for Martin Luther og reformationen.

Også her er der nået meget, men der er også meget, der skal nås i de sidste uger.

Og noget af det vigtigste skal faktisk nås i dag på den 22.søndag efter trinitatis.

Dette vigtige er noget af det, der måske **ikke** er blevet sagt så meget om i løbet af året, men som for Martin Luther altså var lige så vigtigt, som det er er blevet sagt **rigtig** meget om.

Det var vigtigt for Luther at sige, at vi bliver sat frie fra at skulle frelse os selv over for Gud, så vi kan bruge kræfterne på **hinanden** i stedet for.

Og når det skal siges, kan vi ikke ønske os nogen bedre tekst end teksten til i dag. Den tekst, der plejer at blive kaldt lignelsen om den gældbundne tjener.

Der lander ordene faktisk på et sølvfad lige foran os.

Lignelsen som Jesus fortæller handler om et menneske, der af årsager, vi ikke kender, var kommet til at skyldte en ufattelig stor sum til kongen. Faktisk i omegnen af 60 millioner.

Han bliver ført frem for kongen, og da han ikke kan betale, befaler kongen, at alt skulle sælges. Man kommer næsten til at tænke på salmelinjen, som vi skal synge om lidt, om at tage liv, gods, ære, barn og viv. Mon Luther har haft denne lignelse i sine tanker, da han skrev salmen Vor Gud han er så fast en borg?

Men tjeneren kaster sig ned og beder om udsættelse.

Bare om udsættelse.

Men han får eftergivelse.

Til-givelse.

Se, denne del af lignelsen ligner i høj grad det, der er det centrale i Luthers reformatoriske opdagelse, og dermed også det, der har været det centrale i hele fejringen i år. At vi får tilgivelse fra Gud uden at skulle give noget til gengæld. At vi intet har at give, som nogen ting er værd, men tag vort stakkels

hjerter, så ringe som det er. At vi får mere, end vi overhovedet kan fatte og forstå.

Fordi alle gode gaver, de kommer ovenned.

Det var den store omvæltning, Luther startede. At vi ikke skal og kan handle med Gud. Men at vi bliver sendt ud i verden med Gud i ryggen fra livets start. Allerede ved dåben.

Det er det glædelige budskab.

Mange af de ord, der er blevet sagt i årets løb har haft dette også meget vigtige budskab som centrum.

At dåben er en gave vi får uden at skulle gøre noget til gengæld.

Over for Gud.

Men Luther stopper ikke her.

Som lignelsen om den gældbundne tjener ikke stopper her.

For vi hørte lige før, hvordan vor himmelske fader vil handle, med alle dem, som stopper her.

Fordi tjeneren stoppede der.

Selvom han lige havde fået eftergivet en svimlende sum, så kunne der end ikke blive plads til at eftergive en klatskilling.

Her kunne man godt komme med en indvending:

Er det nu ikke at sætte sagen på spidsen?

Det er det måske nok. Men Jesus elskede at sætte sagen på spidsen.

Og Martin Luther elskede at sætte sagen på spidsen.

Og Luthers reformatoriske opdagelse sætter ikke mennesker frie over for Gud for at vi bare skal gå hjem og lave ingenting.

Det er nemlig ikke frihed som Martin Luther forstår frihed.

Han var i øvrigt ikke særlig god til selv at lave ingen ting, men det er en anden historie.

Evangelisk frihed er, når vi spørger årets jubilær, aldrig blot at kunne gøre som man vil.

Nej, evangelisk frihed er at vide, **hvad** man skal gøre.

Og når sagen bliver sat på spidsen, som den altså gør det i dagens tekst, så burde tjeneren i dagens evangelium, der lige havde fået eftergivet 60 millioner eller hvor meget det nu er, ikke have været i tvivl om, hvad han skulle gøre, synes vi.

Det var han så sikkert heller ikke.

Men sætte sagen på spidsen er også at tvinge os mennesker frem til **erkendelsen** af at vi ikke ved egne kræfter kan leve op til evangeliets krav.

Vi kan ikke, hvor gerne vi end ville, gå rundt og være gode hele tiden.

Bliver vi i dag for eksempel ikke bare en lille smule forargede, når vi hører at manden kræver sin medtjener for en 100-kr. seddel, når han lige har fået eftergivet en million?

Det gør vi naturligvis.

Det er menneskeligt at blive det.

Problemet er så bare, at det ikke er guddommeligt.

Det er det, der er det ufattelige.

Gud kan tilgive, hvad vi mennesker ikke kan tilgive.

Det er det, der er ufatteligt at forstå. Det er det, Jesus vil tvinge frem med sine ord om at overgive mennesker til bøddlen:

At vi på forhånd skal opgive enhver prøve på at være gode nok.

Ethvert forsøg på at være som Gud.

Derfor skelner Martin Luther i en prædiken han i 1522 holdt over denne søndags tekst skarpt imellem det, der hører Gud til og det, der handler om livet mellem mennesker.

Netop for, at vi aldrig skal kunne slå hinanden oven i hovedet med, hvad vi tror, Gud ville mene om os selv eller andre. Eller med, hvad Gud mener, vi skulle have gjort i den og den situation.

Det kan jeg så heller ikke gøre i en prædiken og det var da naturligvis heller ikke hensigten.

Vi bliver sat frie over for Gud, siger Luther, men vi må selv afgøre, hvordan vi bedst gør gavn i verden med den nyvundne frihed.

Det får vi ikke at vide.

Kun, at vi har lov til at vende tilbage til Gud igen og igen og hør ordene om Guds ufattelige tilgivelse.

Ordene om den frihed fra at frelse os selv, som vi får i dåbsgave.

Men lad Luther selv få ordet for en sidste bemærkning:

”Vi har ofte sagt, at evangeliet – det glædelige budskab om Guds rige – ikke er andet end et sted, hvor der **hele tiden** er tilgivelse. Og hvor der ikke er det, kan evangeliet ikke være. Derfor må man skille de to steder fra hinanden. Den verden blandt mennesker, hvor man er nødt til at straffe dem, der handler forkert, og så Guds verden, hvor de tilgives. Vi forstår ikke, hvordan Gud kan handle som han gør over for den gældbundne tjener, men ser vi på vores dagligdag ser vi, at sådan magter vi ikke selv at handle.

Derfor skal vi ikke blande Guds lov ind i verdens lov.

Gør vi det alligevel gør vi hinanden til guder.

Vi skal ikke prøve at være som Gud.

Vi skal acceptere, at vi ikke er det.

Og i stedet for leve på Guds tilgivelse.

Synd tappert! sagde Luther til sin gode ven Melanchton. Dette forsigtige menneske ville så gerne holde fast i altid at gøre alting rigtigt.

Men det kan et sandt menneskeliv lige præcis ikke. Det vidste Luther og det fandt han frihed i at erkende.

Til gengæld har vi altid lov til at vende tilbage til Gud og høre tilgivelsens ord. Ordene eftergivelse af ufattelige summer.

Faderen tager vel barnet til nåde,
så tager trælbarne syndere du,
Gud! for du kender vor skabelses gåde
støvtråde-værket du kommer i hu.

AMEN